

VERKSAMHETSPLAN 2009

*Hela Sverige
ska leva!*

www.helasverige.se

Dokumentets status

Verksamhetsplanen för 2009 bygger till väsentliga delar på föregående års plan. Strukturen är densamma och i stora drag ligger de tidigare prioriteringarna fast. En förändring är att vi lyft fram hållbarheten i dess alla dimensioner som ett ännu tydligare rättesnöre för vår verksamhet efter att ha drivit projektet Hållbara bygder i två etapper under sammanlagt fem år.

Karl-Erik Nilsson
Ordförande

Inez Abrahamzon
Vice ordförande

Vision

Hela Sverige ska leva!

Värdegrund

Allt vårt arbete har sin utgångspunkt i lokal utveckling för hållbara bygder i ett hållbart samhälle. Med landsbygdens intressen i fokus är vi nyfikna, vidsynta, generösa och nyskapande. Vi tar del av andras erfarenheter och delar med oss av våra, såväl nationellt som internationellt. Demokrati, mångfald och jämställdhet präglar vårt arbetssätt.

Mål

Lokala utvecklingsgrupper ska nå största möjliga demokratiska, ekonomiska, sociala och miljömässiga framgång.

Verksamhetsidé

Vi stödjer lokal utveckling, stimulerar samverkan, bildar opinion och påverkar politiken. All verksamhet präglas av vår värdegrund.

Prioriterade områden

Hållbara bygder

- Jämställdhet.
- Integration och mångfald
- Lokal planering.
- Lokal kapitalbildning
- Energiomställning.

Organisationsutveckling

- Diskussion om vår framtida organisation.
- Medlemsorganisationernas delaktighet
- Från idé till succé – utbildning i processledning, ledarskap och att skriva, förankra och driva projekt

Opinionsbildning och erfarenhetsutbyte

- Utveckla hemsidan.
- Utveckla Bygdebanken.
- Initiera egen och stimulera andra till landsbygdsforskning.
- Stärka det internationella samarbetet

Stigfinnarverksamhet

- Identifiera och uppmuntra medlemgrupper som utmanar, prövar nya idéer och leder utvecklingsarbetet vidare.

Vår verksamhet

Hållbara bygder

Vår satsning på Hållbara bygder fortsätter i ett brett samarbete, där Naturskyddsföreningen (SNF), LRF, Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU), Centrum för biologisk mångfald (CBM) med flera deltar och där internationellt samarbete är en viktig del.

Implementeringen av jämställdhetsstrategin fullföljs med siktet inställt på att vår rörelse ska vara den ideella organisation i Sverige som är bäst på jämställdhet.

Vi påbörjar ett mer aktivt arbete med integration och mångfald med sikte på en kraftfull satsning kommande verksamhetsår.

Processen med lokal utvecklingsplanering fortsätter i nära samarbete med Landsbygdsnätverket, Glesbygdsverket, Boverket, Serviceutredningen, Sveriges kommuner och landsting (SKL), Föreningen Ung på landsbygden (U-land) med flera. Ett förslag tas fram om konkreta åtgärder för att försäkra de lokala utvecklingsgrupperna en position i samhällsplaneringen. Särskild uppmärksamhet fästs vid planering för omställning till ett hållbart samhälle, basservicen och ungdomarnas delaktighet. Läns- och kommunbygderåden har viktiga roller i genomförandet.

Erfarenheterna från satsningen på Lokal kapitalbildning i bygdebolag med mera sprids över landet i ett fortsatt samarbete med NUTEK, Glesbygdsverket, Jordbruksverket (SJV) och andra intresserade parter.

Vi engagerar oss i omställningen av energiförsörjningen inom ramen för Hållbar bygder. Dessutom genomför vi en särskild satsning på vindbruket för att stimulera lämpliga etableringar och ge lokal återbäring av vindkraften.

Organisationsutveckling

Vi ska fortsätta utveckla vår organisation för att få bästa effekt av verksamheten och nå våra mål. Under året för vi en dialog om förändringar som kan behövas och som är kopplade till regionala förändringar i samhällsstrukturen och behovet av nära samarbete med kommunerna och Leaderområdena.

Vi ska verka för att trepartnerskapet mellan ideell, privat och offentlig verksamhet utvecklas på alla nivåer i vår verksamhet och vi tar aktiv del andra partnerskap som Leader.

Utbildningen inom rörelsen fortsätter i samarbete med studieförbunden. Tyngdpunkten ligger på läns- och kommunbygderåden, men insatser för de lokala grupperna i form av studiematerial med mera ska ges stort utrymme.

Den särskilda satsningen på processledning och ledarskap inom ramen för vår medlemsutbildning ges hög prioritet.

Vi vidareutvecklar ”Från idé till succé” – och att skriva, förankra och driva projekt. En ambition ska vara att erhålla medel från EU:s sociala fond för en nationell satsning.

Opinionsbildning och erfarenhetsutbyte

Vi ska ta krafttag för att vidareutveckla www.helasverige.se till en hemsida av högsta klass. Den ska bli ett självklart nav för alla lokala utvecklingsgrupper och andra som intresserar sig för landsbygden och lokal utveckling.

Insamlingen av uppgifter till Bygdebanken ska fortsätta. Den ska åter bli en viktig källa för information om Byarörelsen och erfarenhetsutbyte om lokal utveckling.

Med den nya Bygdebanken som bas initieras fördjupade studier av och forskning om betydelsen av Byarörelsen och det lokala utvecklingsarbetet. Hållbara bygder utvecklas i nära samarbete med forskningen.

Det internationella samarbetet fördjupas med tyngdpunkt i Hela Norden ska leva, där Sverige har ordförandeskapet under 2009, och i de europeiska nätverken PREPARE, ERA och ERCA.

Förberedelserna för landsbygdsriksdagen i Sunne 7–9 maj 2010 intensifieras.

Stigfinnarverksamhet

De medlemsgrupper som vill ta ett steg till och ta sig an allt mer svåra och avancerade uppgifter ska identifieras och stödjas. De uppmärksammas i utvecklingen av Bygdebanken, i skriftserien och i våra särskilda projekt.

Nya idéer ska prövas för att synliggöra hinder och ta fram nya lösningar. Det ska ske i samarbete med bland annat utredningen ”Lokal service i samverkan”. Det sker i pilotprojekt som By-macken med start i Värmland.

Det är viktigt att skapa fora för experimenterande och analys, där nya idéer omsätts i praktisk handling och systematiskt följs upp genom kvalificerad analys. Hållbara bygder är ett exempel.

Nya metoder bör ständigt utvecklas och omsättas för att möta nya utmaningar. Verksamheten med Fria metoder i samarbete med Coompanion, ABF och Studieförbundet Vuxenskolan ska vidareutvecklas.

Våra medlemmar

Vi ska fortsätta vår satsning på läns- och kommunbygderåden och därigenom de lokala grupperna. För att de ska klara de ökade uppgifterna internt och även externt genom medverkan i partnerskap, program och projekt krävs ständigt kompetenshöjande åtgärder.

Samarbetet med våra 40 medlemsorganisationer ska fortsätta att utvecklas genom gemensamma aktiviteter och projekt. Länsbygderåd kan gå före med insatser som är betydelsefulla för hela vår organisation. Exempel är Länsbygderådet i Värmland som går i täten för att trygga drivmedelsförsörjningen på landsbygden och Länsbygderådet i Stockholm som går i täten för vårt arbete med integration.

Under året ska utbildningsprogrammet i hög grad rikta sig till de lokala grupperna främst genom att vi tar fram studiematerial tillsammans med studieförbunden.

Våra samarbetspartners

Vi har ett brett kontaktnät även utanför vår medlemskrets och vi ska fortsätta utveckla samarbetet med dessa organisationer. Exempel är Coompanion, Norrlandsförbundet, Inlandskommunerna ekonomisk förening, U-land, SKL, SLU, statliga verk, departement och nätverket i riksdagen.

Viktigt är vårt engagemang i och nära samarbete med Landsbygdsnätverket vid Jordbruksverket.

En särskild satsning ska ske för att engagera nya samverkanspartners som samtidigt kan medverka till finansieringen av vår verksamhet och våra projekt. Avtalet med Posten AB är en förebild.

Vår styrelse och vårt kansli

Styrelsen är brett sammansatt av personer med olika erfarenhet och kompetens och från olika delar av landet. Den är väl sammansvetsad och leder verksamheten på ett engagerat sätt. Under året fästs särskild uppmärksamhet vid utvecklingen av vår organisation.

Kansliet är uppbyggt med ordinarie personal i enlighet med våra intentioner. Tillfälliga projektanställda behövs för våra särskilda satsningar på bland annat jämställdheten, vindbruket och Bygdebanken. Investeringar ska göras i utrustningen på kansliet för att den ska vara modern och ändamålsenlig.

För att vi ska motsvara högt ställda krav som ställs på information, kontakter, medverkan i arbetsgrupper och projekt, remisshantering med mera ska vi ständigt utveckla våra arbetsmetoder och rutiner.

Information

Vardagsarbetet med information, rådgivning, utbildning och andra typer av stöd och stimulans till den lokala samhällsnivån är viktigt och resurskrävande.

Hemsidan med Bygdebanken är viktiga och självklara för vår kommunikation och ska vidareutvecklas med hög prioritet.

Under våren tar vi fram en ny profilguide för vår verksamhet som ger en ny design på hemsidan, nyhetsbrev med mera.

Fyra fysiska nyhetsbrev och ytterligare något digitalt brev kommer att distribueras. I ett av vårens brev gör vi en kraftfull satsning på att beskriva vår verksamhet på ett lättillgängligt sätt.

Åtminstone tre nya skrifter i vår serie ska tas fram. Aktuella ämnen är ungdomar, internationellt samarbete och en uppföljning av Hållbara bygder. Andra småskrifter och lathundar kan komma att ges ut knutet till särskilda insatser och projekt.

Medverkan och påverkan

Vi deltar i många partnerskap, utredningar och arbetsgrupper, där vi företräder Byarörelsen. Exempel är Landsbygdsnätverket, Övervakningskommittéer inom alla EU-program, Konsumentverkets Centrala Samordningsforum, Skogscertifieringen FSC, Naptek och Folkbildningsrådets projekt om lokal utveckling. Länsbygderåden medverkar i partnerskap och andra grupper på regional nivå.

Vi har plats i den nya serviceutredningen och vi ska följa upp regeringens landsbygdsstrategi och på så sätt aktivt påverka politiken för landsbygden.

Vi ska fullfölja vår ambitiösa "EU-strategi" för att ge Byarörelsen och den lokala utvecklingen plats i olika utvecklingsprogram, bland annat EU-programmen. Ytterligare någon check från Landsbygdsnätverket kan bli aktuell.

Projekt

Den landsomfattande satsningen på lokal utvecklingsplanering fortsätter för att få bra genomslag. Den genomförs i samarbete med flera olika parter.

Hållbara bygder vidareutvecklas i en ny fas som en integrerad del i hela vår verksamhet och i ett brett samarbete med många parter inklusive forskare och internationella aktörer.

Den breda satsningen på Kvinnors företagande och utveckling på landsbygden fortsätter och vidareutvecklas i samarbete med bland andra Nationellt Resurscentrum för Kvinnor (NRC), Jordbruksverket och Nutek/efterföljaren Tillväxtverket.

Projektet Lokal kapitalbildning drivs vidare med inriktning på spridning av erfarenheterna runt om i landet. Här är NUTEK och Glesbygdsverkets efterföljare samt SJV viktiga parter.

Samarbetet med ungdomarna vidareutvecklas tillsammans med de ungdomsorganisationer som är medlemmar hos oss, U-land och naturbruksskolornas nätverk. Inriktningen är delaktigheten i den lokala planeringen och processen pågår fram till Landsbygdsriksdagen i Sunne.

Som en del i utredningen "Service i lokal samverkan" bör vi engagera oss i några av de praktiska försök som utredningen planerar.

Tillsammans med Samlingslokalorganisationerna ska vi engagera oss i "Digitala Hus", ett projekt för att nyttja den nya informationstekniken för evenemang och kommunikation.